Melanoma in situ en lentigo maligna

De voorstadia van het melanoom

Het doel van deze folder

Deze folder is voor mensen met een melanoma in situ of een lentigo maligna. Je leest wat het is, hoe het eruitziet, hoe het behandeld wordt en wat je daarna doet.

Melanoma in situ

Bij een melanoma in situ zijn pigmentcellen veranderd in kankercellen. Ze zitten nog alleen in de bovenste laag van de huid. Daardoor kan een melanoma in situ niet uitzaaien. Zonder behandeling kan het doorgroeien tot een melanoom.

Het ziet eruit als een onrustige moedervlek die langzaam grilliger wordt: niet symmetrisch, met meerdere kleuren en een vage rand. Soms jeukt het of bloedt het een beetje. Het kan overal op het lichaam ontstaan, vaker in een stukje huid zonder moedervlek dan in een bestaande moedervlek.

Behandeling van een melanoma in situ

De dermatoloog snijdt de vlek weg met een rand van 2 mm. Bevestigt het onderzoek de diagnose, dan volgt een tweede operatie met een rand van 5 mm rond het litteken. Daarmee is de behandeling klaar. Extra onderzoek is niet nodig.

Lentigo maligna

Een lentigo maligna is een voorstadium van het melanoom op huid die jarenlang veel zon heeft gehad. Meestal zit het op de wang of het voorhoofd, bij mensen tussen de vijftig en tachtig. Het is een bruine vlek met ongelijke kleuren die in vele jaren heel langzaam groter wordt.

Een lentigo maligna lijkt op een onschuldige ouderdomsvlek. Het verschil zie je met het blote oog niet altijd. De dermatoloog kijkt met een dermatoscoop en neemt zo nodig een stukje huid af. De kans dat een lentigo maligna overgaat in een melanoom is ongeveer 5% over het hele leven.

Behandeling van een lentigo maligna

De voorkeur is wegsnijden. Is de plek te groot of zit hij op een lastige plek in het gezicht, dan kan de dermatoloog kiezen voor bestraling of een crème. De kans op terugkomen is dan groter. Daarom blijft controle belangrijk.

Laat een vlek opnieuw bekijken als hij grilliger wordt, donkere delen krijgt, harder wordt of een wondje krijgt dat niet geneest.

Neem contact op met je huisarts bij:

- een plekje, wondje of korstje dat na drie weken niet weg is
- een wondje dat geneest en steeds terugkomt op dezelfde plek
- een moedervlek of vlek die groter wordt, van vorm of kleur verandert, jeukt of bloedt
- een nieuwe vlek of bult die snel groeit
- een donkere streep in één nagel, of pigment op de huid naast de nagel
- twijfel over een plekje: twijfel is genoeg reden

Er is alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat de informatie in deze folder juist is. Toch is niet elke behandeling geschikt of werkzaam voor iedereen. Je eigen arts kan je uitgebreider adviseren.

Samengesteld door dr. Annemie Galimont, dermatoloog, naar de NHG-Standaard Verdachte huidafwijkingen, de NVDV-richtlijnen Basaalcelcarcinoom, Plaveiselcelcarcinoom, Melanoom en Actinische keratose en het e-book Huidkanker ontcijferd. Uitgave: onlinedermatologie.nl, november 2026.